

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μακροοικονομικές Γ & Δημοσιονομικές Εξελίξεις

Τεύχος 15 - Ιούνιος 2021

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αμερικής 11
Αθήνα 106 72

www.hfisc.gr

T: 211 1039600
Φ: 210 3615531
e-mail: hfisc@hfisc.gr

- Συγκρατημένη μείωση του ΑΕΠ κατά 2,3% το α' τρίμηνο του 2021, λόγω πτώσης:
  - της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 4,9% και
  - των εξαγωγών κατά 13,4%, οφειλόμενης αποκλειστικά σε μείωση της αξίας των εξαγωγών υπηρεσιών κατά 38,7%.

- Μείωση της απασχόλησης τον Φεβρουάριο κατά 189 χιλιάδες άτομα, σε σχέση με πέρυσι - οριακά αυξημένο το ποσοστό ανεργίας στο 15,9%.

- Περιορίζονται οι αντιπληθωριστικές τάσεις, με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή να μειώνεται τον Απρίλιο του 2021 κατά 1,1% σε σχέση με πέρυσι.

- Οι πρόδρομοι δείκτες οικονομικής συγκυρίας (δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης και δείκτης υπευθύνων προμηθειών στη μεταποίηση-PMI) προοιωνίζουν αύξηση της κατανάλωσης κατά συνέπεια πιθανώς και του ΑΕΠ το β' τρίμηνο του 2021.

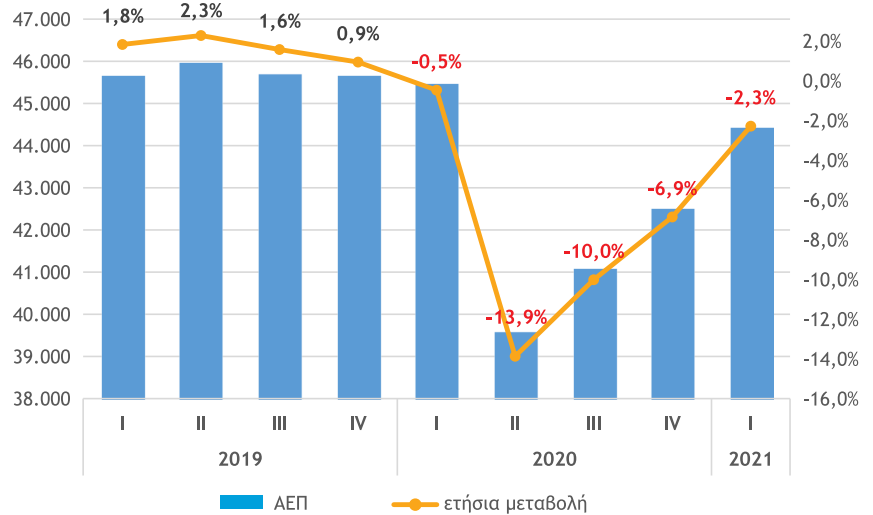

- Μεγάλη αύξηση του ταμειακού ελλείμματος του προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης το α' τετράμηνο κατά σχεδόν €5 δισ. σε σχέση με πέρυσι.

- Διατηρείται υψηλά το απόθεμα καταθέσεων νοικοκυριών και επιχειρήσεων στα περίπου 160 δισ. ευρώ. Ο βαθμός αξιοποίησης του θα αποτελέσει κρίσιμο παράγοντα για την ταχύτητα ανάκαμψης της οικονομίας.

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Το ΑΕΠ, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, μειώθηκε κατά 2,3% το α' τρίμηνο του 2021 έναντι του αντιστοίχου τριμήνου του 2020, εξέλιξη η οποία κρίνεται μάλλον ως θετική αν ληφθεί υπόψη ότι καθ' όλη τη διάρκεια του α' τριμήνου του 2021 εφαρμόζονταν μέτρα περιστολής της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας. Επιπλέον, σε ετήσια βάση, η επιβράδυνση κατά 2,3% είναι η χαμηλότερη από την αρχή της πανδημίας, γεγονός που προαναγγέλλει ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας τα επόμενα τρίμηνα του 2021, στο βαθμό που η πανδημία ελεγχθεί καλύτερα και λιγοστεύουν τα περιοριστικά μέτρα. Η ύφεση του α' τριμήνου είναι αποτέλεσμα της μεγάλης πτώσης της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 4,9% και της διόγκωσης του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών κατά €1,4 δισ, περίπου, σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2020.

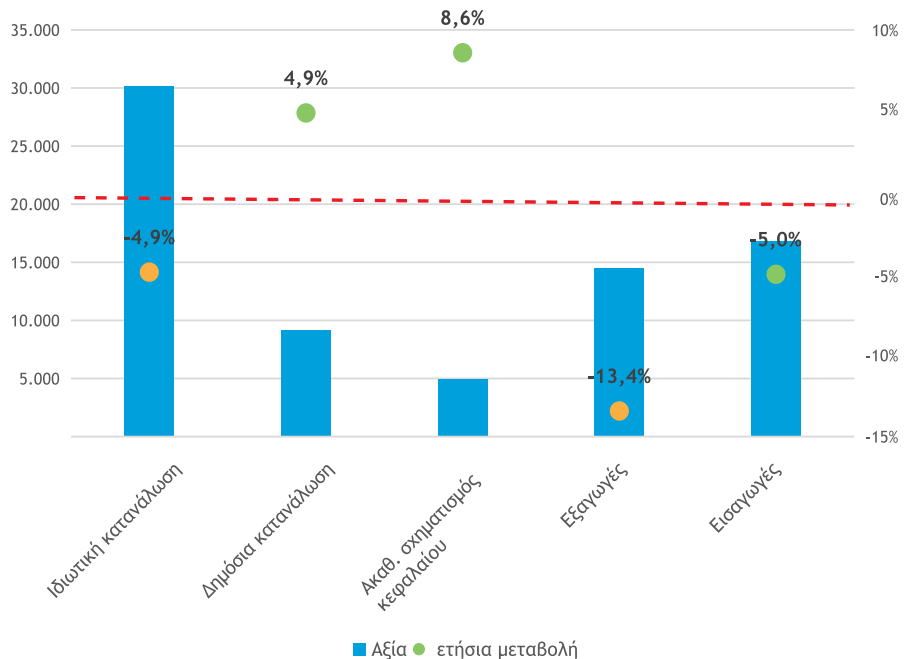
Διάγραμμα 1: Εξέλιξη Α.Ε.Π. τριμήνου (σε εκατ. € και μεταβολή σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (στοιχεία με εποχική και ημερολογιακή διόρθωση, αλυσωτοί δείκτες όγκου, σταθερές τιμές 2015)

Ειδικότερα, το α' τρίμηνο του 2021 οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών συρρικνώθηκαν κατά 13,4%. Το αποτέλεσμα αυτό προήλθε αποκλειστικά από τη μείωση των εξαγωγών υπηρεσιών κατά 38,7% ή σε απόλυτο μέγεθος κατά €3,5 δισ., σε σχέση με πέρυσι. Αντίθετα, αύξηση κατέγραψαν οι εξαγωγές αγαθών κατά 8,2% σε σχέση με πέρυσι. Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών κατέγραψαν επίσης κάμψη, η οποία ωστόσο ήταν σαφώς μικρότερη από αυτή των εξαγωγών και διαμορφώθηκε σε 5%. Όπως προαναφέρθηκε η ιδιωτική κατανάλωση κατέγραψε πτώση της τάξης του 4,9%, λόγω του κλίματος αβεβαιότητας και των περιοριστικών μέτρων που επικράτησαν κατά το α' τρίμηνο του 2021. Στον αντίποδα, η δημόσια κατανάλωση σημείωσε αύξηση της τάξης του 4,9%, σε μεγάλο βαθμό αναμενόμενη, λόγω αυξημένων δημοσίων δαπανών κατά το α' τρίμηνο. Στα θετικά του α' τριμήνου περιλαμβάνεται η σημαντική αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου, η οποία προσέγγισε το 8,6%. Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στις κατηγορίες παγίων επενδύσεων «Εξοπλισμός Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνίας» (39,1%), «Μηχανολογικός εξοπλισμός και οπτικά συστήματα» (16,1%) και «Άλλες κατασκευές» (10,7%).

Διάγραμμα 2: Βασικές Συνιστώσες του ΑΕΠ α' τρίμηνο 2021 (σε εκατ. € και μεταβολή σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2020)

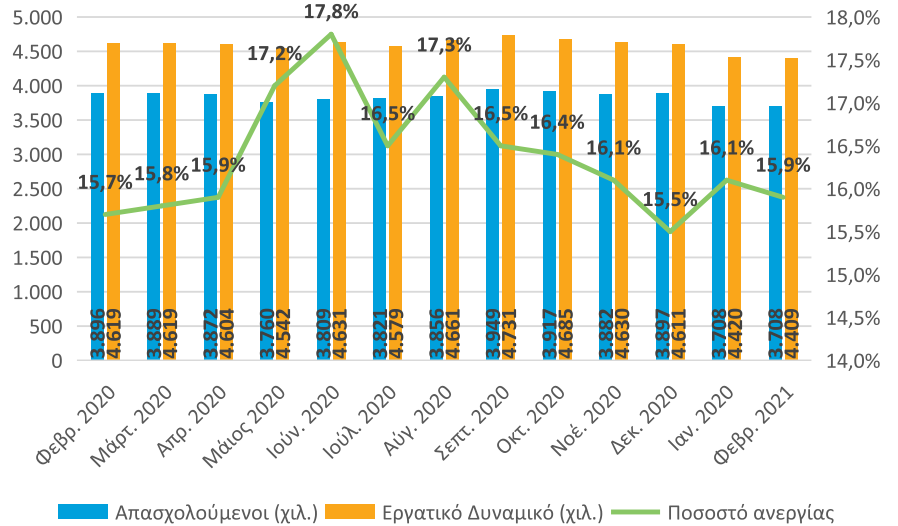
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (στοιχεία με εποχική και ημερολογιακή διόρθωση, αλυσωτοί δείκτες όγκου, σταθερές τιμές 2015)

*Η πράσινη κουκίδα αντιστοιχεί σε θετική -από τη σκοπιά της μεγέθυνσης- εξέλιξη και η πορτοκαλί σε αρνητική.

Απασχόληση

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, το ποσοστό ανεργίας τον Φεβρουάριο του 2021 διαμορφώθηκε σε 15,9%, οριακά αυξημένο σε σχέση με τον Φεβρουάριο του 2020. Ο αριθμός όμως τόσο των απασχολούμενων όσο και του εργατικού δυναμικού είναι χαμηλότερος τον Φεβρουάριο του 2021 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι. Συγκεκριμένα, οι απασχολούμενοι μειώθηκαν κατά 189 χιλ. και το εργατικό δυναμικό κατά 211 χιλ., γεγονός που δικαιολογεί τη σταθεροποίηση του ποσοστού ανεργίας κοντά στα προ πανδημίας επίπεδα.

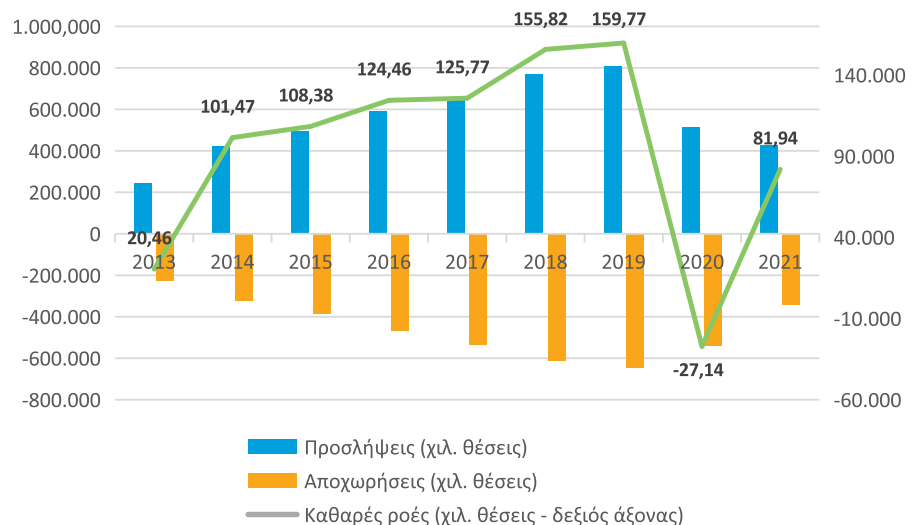
Διάγραμμα 3: Εξέλιξη εργατικού δυναμικού, απασχόλησης και ποσοστού ανεργίας (Φεβρ. 2020 – Φεβρ. 2021)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (εποχικά διορθωμένα στοιχεία).

Τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ» για τις ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα αποτυπώνουν την επίδραση των μέτρων στήριξης της οικονομίας και κατά το πρώτο τετράμηνο του 2021. Συγκεκριμένα, σωρευτικά για το τετράμηνο Ιανουάριου–Απριλίου 2021, το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα επανήλθε σε θετικό πρόσημο μετά το αρνητικό αποτέλεσμα του Ιανουαρίου–Απριλίου του 2020 (81.942 θέσεις απασχόλησης το 2021 έναντι -27.149 θέσεων το 2020). Χαρακτηριστικό είναι ότι τόσο οι προσλήψεις όσο και οι αποχωρήσεις ήταν πολύ χαμηλότερες σε σχέση με το 2020, κατά 16,3% και 36,3% αντίστοιχα, γεγονός που δείχνει τη χαμηλή κινητικότητα στην αγορά εργασίας ως αποτέλεσμα της πανδημίας και των μέτρων για την προστασία της απασχόλησης. Με άλλα λόγια, φαίνεται από τις ροές αυτές ότι, το θετικό ισοζύγιο των πρώτων μηνών του 2021 οφείλεται στη συγκράτηση των αποχωρήσεων, και όχι τόσο στη δημιουργία πολλών νέων θέσεων απασχόλησης, κυρίως γιατί προϋπόθεση για την ένταξη των επιχειρήσεων στα σημαντικότερα μέτρα στήριξης είναι η διατήρηση του συνολικού αριθμού των απασχολούμενων στην επιχείρηση. Οι κλάδοι με υψηλότερα θετικά ισοζύγια τους πρώτους μήνες του 2021 είναι οι δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης, το λιανικό εμπόριο και τα καταλύματα.

Διάγραμμα 4: Ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα (Ιανουάριος-Απρίλιος)

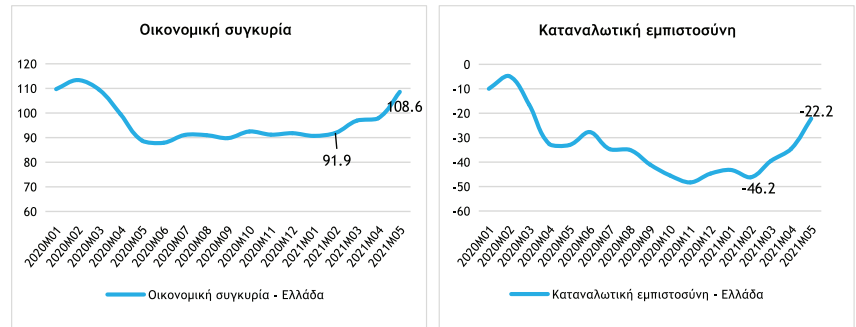

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας, Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

Οικονομική Συγκυρία / Πρόδρομοι δείκτες

Ο δείκτης οικονομικής συγκυρίας μετά την σημαντική επιδείνωση από τον Φεβρουάριο μέχρι και τον Ιούνιο του 2020, λόγω της εκδήλωσης της πανδημίας, παρουσίασε σταθερή πορεία γύρω στις 90 μονάδες έως και τον Ιανουάριο του 2021. Στη συνέχεια, παρουσιάζει ανοδική πορεία αντανακλώντας τη μείωση της οικονομικής αβεβαιότητας. Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης παρουσίασε σημαντική επιδείνωση με κάποιες διακυμάνσεις καθ' όλη τη διάρκεια του 2020, φτάνοντας στις -44,7 μονάδες στο τέλος του χρόνου. Το 2021, παρά το γεγονός ότι εξακολουθεί να βρίσκεται σε αρνητικό επίπεδο, παρουσιάζει συνεχή ανοδική πορεία από τον Φεβρουάριο και μετά φτάνοντας στις -22,2 μονάδες τον Μάιο του 2021.

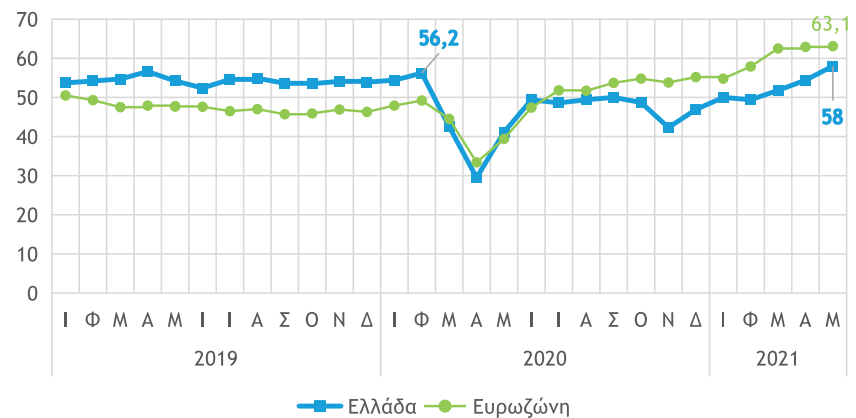
Διάγραμμα 7: Δείκτες οικονομικού κλίματος και καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Πηγή: Eurostat (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)

Ο Δείκτης PMI για την Ελλάδα διατήρησε και τον μήνα Μάιο την ανοδική πορεία των τελευταίων μηνών (από τον περασμένο Νοέμβριο) φθάνοντας τις 58 μονάδες και ξεπερνώντας έτσι το αντίστοιχο επίπεδο του πριν από την έκρηξη της υγειονομικής κρίσης (56,2 μονάδες, Φεβρουάριος 2020). Σημειώνεται ότι ο δείκτης κινείται για τρίτο συνεχόμενο μήνα σε περιοχή θετικού κλίματος, υψηλότερα δηλαδή των πενήντα μονάδων (ουδέτερη περιοχή). Συγκριτικά με την Ευρωζώνη, ο δείκτης για την Ελλάδα παραμένει σε χαμηλότερα επίπεδα – πέραξ των πέντε μονάδων-, παρά τη μεγαλύτερη βελτίωσή του τους τελευταίους μήνες, χάρη στην οποία περιορίστηκε η απόκλιση από τις χώρες της Ευρωζώνης.

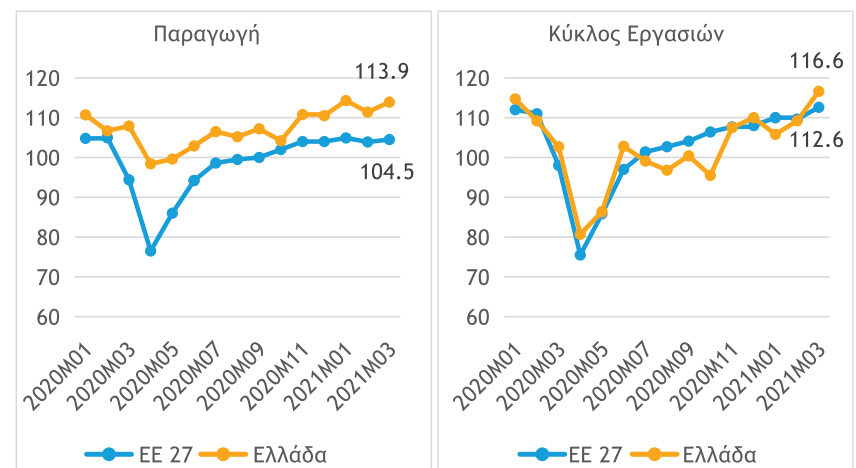
Διάγραμμα 8 : Δείκτης Υπευθύνων Πραγματοποιήσεων στη Μεταποίηση (PMI)

Πηγή: IHS Markit

Τα στοιχεία των τελευταίων μηνών συνηγορούν στη δημιουργία μιας ανοδικής τάσης στους δείκτες βιομηχανικής παραγωγής και κύκλου εργασιών σε Ελλάδα & Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ27). Η ανοδική τάση φαίνεται πιο έντονη στον κύκλο εργασιών από ό,τι στην παραγωγή, με τα επίπεδα των δεικτών παραγωγής να σταθεροποιούνται τους τελευταίους μήνες τόσο σε Ελλάδα όσο και στην ΕΕ27. Ο δείκτης παραγωγής στην Ελλάδα κινείται σταθερά σε υψηλότερο επίπεδο από ό,τι στην ΕΕ27, γεγονός που εν μέρει εξηγείται διότι στην Ελλάδα δεν παρατηρήθηκε η μεγάλη πτώση που παρατηρήθηκε στην ΕΕ27 κατά την έναρξη της υγειονομικής κρίσης. Από την άλλη, Ελλάδα και ΕΕ27 σημείωσαν παρόμοια μείωση κύκλου εργασιών στη βιομηχανία κατά την έναρξη της υγειονομικής κρίσης με την πορεία των δύο δεικτών να παραμένει παρόμοια, εν γένει, έκτοτε.

Διάγραμμα 9: Δείκτες Παραγωγής και Κύκλου Εργασιών στη Βιομηχανία

Πηγή: EUROSTAT (Στοιχεία με Εποχική Διόρθωση, Δείκτες 2015 = 100)

Γενική Κυβέρνηση (ΓΚ) και Κρατικός Προϋπολογισμός (ΚΠ)

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, το 4^ο τετράμηνο του 2021, σε ταμειακή βάση, είναι ελλειμματικό κατά 9,1 δισ. ευρώ, έναντι ελλείμματος 4,1 δισ. ευρώ το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, του 2020, στοιχείο που αποτυπώνει τη δημοσιονομική πίεση που ασκεί η πανδημία. Η διόγκωση του ελλείμματος οφείλεται, κυρίως, στην αύξηση των δαπανών, κατά 4.504 εκατ. ευρώ σε σχέση με πέρυσι. Το σημαντικότερο ποσοστό της αύξησης οφείλεται στις δαπάνες μεταβιβάσεων και επιδοτήσεων στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας. Επιπλέον, επιβάρυνση στον προϋπολογισμό προκλήθηκε λόγω της αύξησης των δαπανών για την απόκτηση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (+1.412 εκατ. ευρώ σε σχέση με πέρυσι), η οποία οφείλεται κυρίως σε πληρωμές για εξοπλιστικά προγράμματα.

Τα φορολογικά έσοδα το 4^ο τετράμηνο του έτους παρουσιάζονται αυξημένα κατά 879 εκατ. ευρώ, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (πίνακας 2). Ωστόσο, η αύξηση αυτή οφείλεται σε μεταθέσεις καταβολής φόρων όπως «τελών κυκλοφορίας», ΕΝΦΙΑ και Φόρου Εισοδήματος εντός του 2021, αντί για το 2020. Εξαιρουμένων των πληρωμών που μετατέθηκαν από το 2020 στο 2021 τα φορολογικά έσοδα στις ανωτέρω κατηγορίες εμφανίζουν πτώση, η οποία συνδέεται με τους περιορισμούς που τέθηκαν στην οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα και προκάλεσαν επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας. Η εικόνα αυτή είναι εμφανής στην εξέλιξη των εισπράξεων φόρων επί αγαθών και υπηρεσιών το 4^ο τετράμηνο του 2021, οι οποίες είναι μειωμένες κατά 4,8% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Ειδικότερα οι εισπράξεις ΦΠΑ, ειδικών φόρων κατανάλωσης και λοιπών φόρων επί αγαθών και υπηρεσιών καταγράφουν πτώση κατά 133 εκατ. ευρώ, 179 εκατ. ευρώ και 82 εκατ. ευρώ, σε σχέση με πέρυσι.

Το επιδινούμενο αυτό ταμειακό αποτέλεσμα, σε ένα βαθμό, μπορεί να χαρακτηριστεί ως αναμενόμενο λόγω των πολύ αυξημένων δαπανών που εκτελέστηκαν το 4^ο τετράμηνο του 2021 για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας, οι οποίες δεν υπήρχαν το αντίστοιχο τετράμηνο του 2020. Τους επόμενους μήνες, εφόσον ελεγχθεί το επιδημιολογικό φαινόμενο, αναμένεται σαφώς βελτίωση του ταμειακού αποτελέσματος της ΓΚ διότι:

α) οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πέρυσι μετά το 4^ο τετράμηνο δεν θα επαναληφθούν στην ίδια έκταση και

β) η μείωση της αβεβαιότητας και η συνεπαγόμενη εξομάλυνση της οικονομικής δραστηριότητας θα επιτρέψει την αύξηση των εισπράξεων από φορολογικά έσοδα και ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες είχαν δεχτεί ισχυρό πλήγμα σωρευτικά τους τελευταίους οκτώ μήνες του 2020.

Υπό αυτό το πρίσμα είναι πολύ πιθανό το πρωτογενές έλλειμμα για το 2021 να κυμανθεί στο 7,2% του ΑΕΠ, όπως προβλέπεται στο Πρόγραμμα Σταθερότητας 2022-2024 και να μην πραγματοποιηθούν μεγαλύτερες υπερβάσεις.

Πίνακας 1: Εκτέλεση προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης Ιανουάριος-Απρίλιος (σε εκατ. ευρώ)

	Ιαν-Απρ 2020	Ιαν-Απρ 2021	Διαφορά 2021-2020 εκατ. Ευρώ %	
Έσοδα	22.866	23.799	933	4,1%
Φόροι	12.888	13.767	879	6,8%
Ασφαλιστικές εισφορές	6.846	6.823	-23	-0,3%
Μεταβιβάσεις	2.129	2.191	62	2,9%
Πωλήσεις αγαθών & υπηρεσιών	730	658	-72	-9,9%
Λοιπά έσοδα	273	360	87	31,9%
εκ των οποίων τόκοι εισπραχθέντες	66	54	-12	-18,2%
Δαπάνες	25.599	30.105	4.506	17,6%
Αμοιβές προσωπικού	5.932	6.008	76	1,3%
Κοινωνικές παροχές	12.821	13.533	712	5,6%
Μεταβιβάσεις	1.422	4.561	3.139	220,7%
Αγορά αγαθών και υπηρεσιών	1.454	1.597	143	9,8%
Επιδότησεις	1.613	1.962	349	21,6%
Τόκοι καταβληθέντες	2.357	2.442	85	3,6%
Λοιπές δαπάνες	1	3	2	200,0%
Καθαρή απόκτηση μη χρημ/κών περιουσιακών στοιχείων	1.385	2.797	1.412	101,9%
Ισοζύγιο (πλεόνασμα (+) / έλλειμμα (-))	-4.118	-9.103	-4.985	
Ως ποσοστό του ΑΕΠ	-2,5%	-5,3%		
Πρωτογενές αποτέλεσμα	-1.827	-6.715	-4.888	
Ως ποσοστό του ΑΕΠ	-1,1%	-3,9%		
ΑΕΠ	165.830	172.089		

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Δελτίο Μηνιαίων Στοιχείων Γενικής Κυβέρνησης Απρίλιος 2021 (τροποποιημένη ταμειακή βάση)

Πίνακας 2: Φορολογικά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Ιανουάριος-Απρίλιος (εκατ. ευρώ)

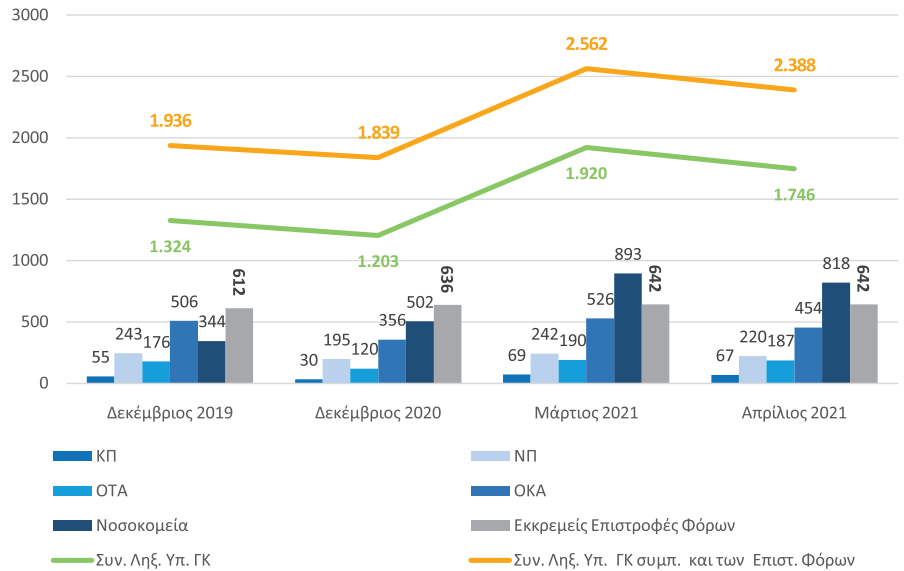
		Πραγματοποιήσεις		Διαφορά	% μεταβολή
		2020	2021	2021- 2020	2021-2020
I	Φορολογικά Έσοδα (Α+Β+Γ+Δ+Ε+ΣΤ+Ζ)	13.216	13.939	723	5,5%
A.	Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών	8.215	7.821	-394	-4,8%
1	ΦΠΑ	5.371	5.238	-133	-2,5%
2	Ειδικό φόρο κατανάλωσης - ΕΦΚ	2.048	1.869	-179	-8,7%
3	Λοιποί φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών	796	714	-82	-10,3%
B.	Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών	86	85	-1	-1,2%
Γ.	Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας εκ των οποίων: ΕΝΦΙΑ	396	537	141	35,6%
Δ.	Λοιποί φόροι επί παραγωγής	614	579	-35	-5,7%
E.	Φόρος εισοδήματος	3.429	3.863	434	12,7%
	Φόροι κεφαλαίου	56	63	7	12,5%
Z.	Λοιποί τρέχοντες φόροι εκ των οποίων: Φόροι οχημάτων	421	990	569	135,2%
	Κοινωνικές εισφορές	18	18	0	0,0%
III	Μεταβιβάσεις	1.562	1.555	-7	
IV	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	142	191	49	
V	Λοιπά τρέχοντα έσοδα	486	762	276	
VI	Πωλήσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	2	3	1	

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Απρίλιος 2021 (τροποποιημένη ταμειακή βάση)

Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις Δημοσίου

Το απόθεμα των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων και των εκκρεμών επιστροφών φόρων) τον Απρίλιο ανήλθε σε €2.388 εκατ., σημειώνοντας αυξητική τάση κατά το α' τετράμηνο του έτους. Η αύξηση αυτή αποδίδεται στη συσσώρευση επιπλέον ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων όλων των υποτομέων της Γενικής κυβέρνησης (ΓΚ) και ιδιαίτερα των Νοσοκομείων, προκαλώντας έτσι την διόγκωσή τους από την αρχή του έτους, κατά €543 εκατ. (€1.746 εκατ. από €1.203 εκατ.). Σημειώνεται πάντως ότι οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Νοσοκομείων, αναμένεται να αποκλιμακωθούν σημαντικά μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας συμψηφισμού των υποχρεώσεων με τα οφειλόμενα ποσά από τους μηχανισμούς αυτόματων επιστροφών και εκπτώσεων (clawback και rebate). Σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφεται τάση αποκλιμακώσης με μείωση κατά €174 εκατ. των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της ΓΚ. Για το τρέχον έτος, βασική επιδίωξη των αρχών παραμένει η πλήρης εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, βάσει ενός σχεδίου δράσης που έχει ξεκινήσει ήδη να υλοποιείται. Βασικό άξονα του εν λόγω σχεδίου αποτελεί η πλήρης εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων έως το τέλος του έτους, μεταξύ των οποίων και αυτών που αφορούν εκκρεμή αιτήματα συνταξιοδότησης, ύψους 461 εκατ. ευρώ περίπου. Απώτερος στόχος είναι το καθαρό απόθεμα των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων να μην υπερβαίνει το 0,2% του ΑΕΠ στο τέλος κάθε έτους.

Διάγραμμα 12: Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις Ελληνικού Δημοσίου Ιανουάριος 2021.
Σύνολο και ανά κατηγορία (σε εκατ.ευρώ)

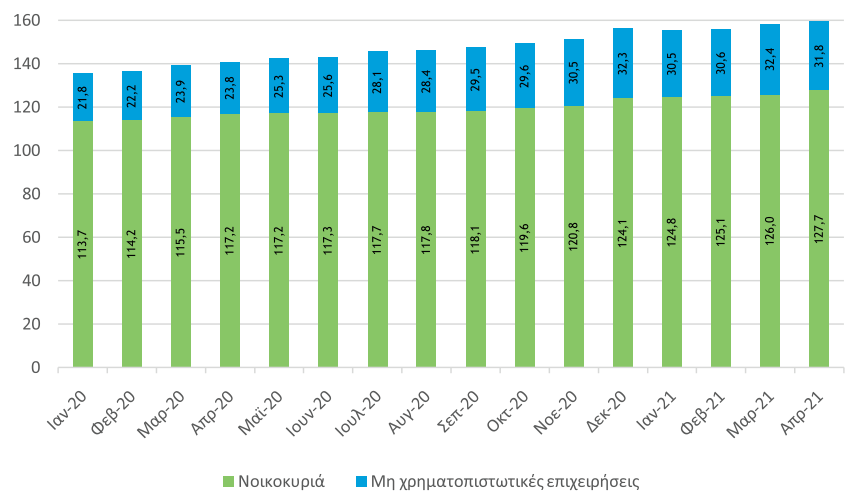

Πηγή: Δελτία Μηνιαίων Στοιχείων Γενικής Κυβέρνησης ΓΛΚ

Καταθέσεις

Η ενίσχυση των καταθέσεων των νοικοκυριών συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια του 2021 με τον Απρίλιο να φθάνουν τα €127,7 δισ. αυξημένες κατά €3,6 δισ. σε σχέση με την αρχή του έτους. Η αύξηση αυτή αντανακλά σε μεγάλο βαθμό το αίσθημα ανασφάλειας λόγω της οικονομικής αβεβαιότητας. Το υπόλοιπο των καταθέσεων των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων, μειώθηκε από την αρχή του έτους κατά €500 εκατ., ωστόσο παραμένει σε υψηλά επίπεδα προσεγγίζοντας τον Απρίλιο τα €31,8 δισ. Το υψηλό απόθεμα των επιχειρηματικών καταθέσεων εκτός από το αίσθημα της οικονομικής ανασφάλειας λόγω της πανδημίας οφείλεται και στη συνέχιση των ενισχύσεων μέσω δανείων και μεταβιβάσεων. Ο βαθμός αξιοποίησης των αυξημένων καταθέσεων θα αποτελέσει κρίσιμο στοιχείο για την ταχύτητα ανάκαμψης της οικονομίας κατά το τρέχον έτος.

Διάγραμμα 11: Υπόλοιπα των καταθέσεων νοικοκυριών και μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων
(δισ. ευρώ)

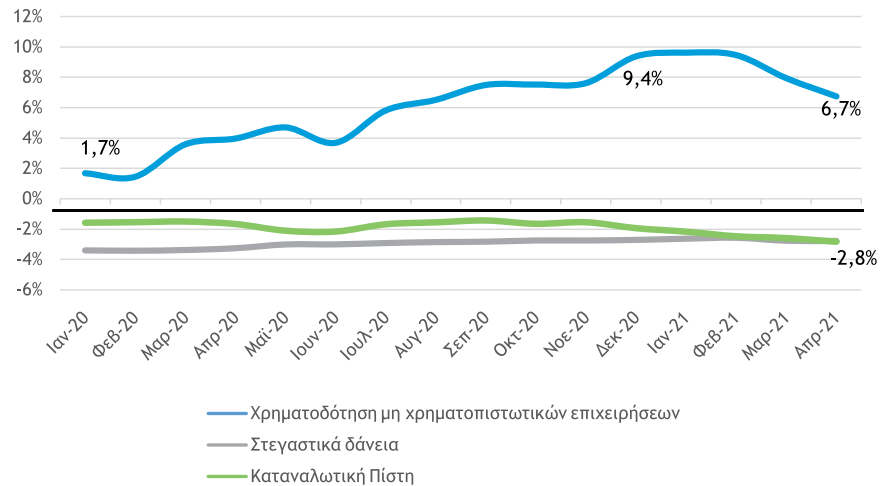
Πηγή: Τράπεζα Ελλάδα.

Χρηματοδότηση

Κατά το 2020, ο ρυθμός της χρηματοδότησης των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων επιταχύνθηκε με αποτέλεσμα να φτάσει στο 9,4% τον Δεκέμβριο του 2021 έναντι ρυθμού 1,7% στην αρχή του έτους. Έκτοτε εμφανίζεται αρχικά σταθεροποίηση του ρυθμού και μικρή κάμψη, με αποτέλεσμα τον Απρίλιο να διαμορφώνεται στο 6,7%. Οι υψηλοί αυτοί ρυθμοί αύξησης των δανειοδοτήσεων οφείλονται κατά κύριο λόγο στα κρατικά μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων, όπως η παροχή χρηματοδότησης με κρατικές εγγυήσεις αλλή και η επιδότηση επιτοκίου. Αντίθετα με την πορεία της χρηματοδότησης προς τις επιχειρήσεις, η τραπεζική χρηματοδότηση προς τους ιδιώτες συνεχίζει να κινείται σε αρνητικό επίπεδο και το 2021, με τον ετήσιο ρυθμό να βρίσκεται τον Απρίλιο στο -2,8% τόσο για την καταναλωτική όσο και για την στεγαστική πίστη.

Διάγραμμα 12: Ρυθμός μεταβολής, σε ετήσια βάση, των υπολοίπων χρηματοδότησης προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα

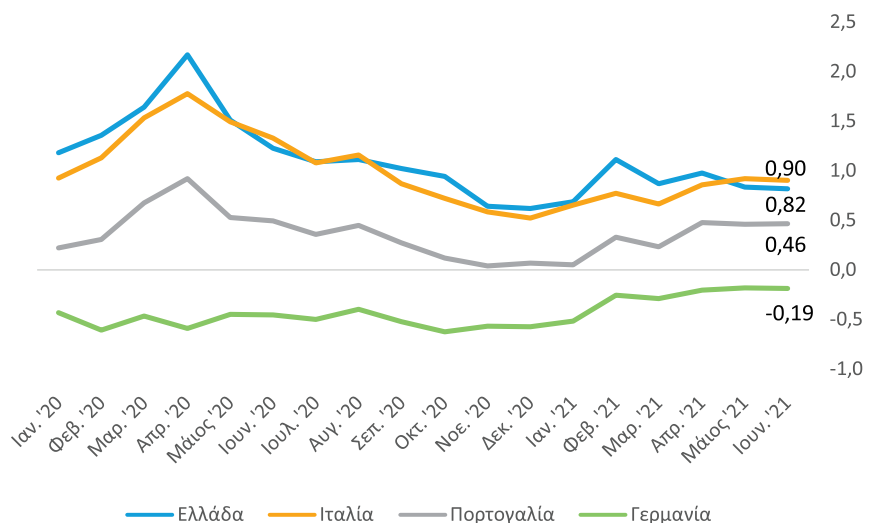
Πηγή: Τράπεζα Ελλάδας

Σημείωση: Οι ρυθμοί μεταβολής υπολογίζονται με βάση τις καθαρές ροές τραπεζικής χρηματοδότησης οι οποίες με τη σειρά τους προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων, διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, συναλλαγματικές διαφορές και αναταξινομήσεις.

Αποδόσεις Ομολόγων

Το κόστος δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου, ανεξάρτητα από τη διάρκεια του, εξακολούθησε να διαμορφώνεται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, σε συνάφεια με την πτωτική τάση της απόδοσης των ελληνικών δεκαετών ομολόγων στην δευτερογενή αγορά. Τον Μάιο, η ελληνική κυβέρνηση πραγματοποίησε έκδοση πενταετούς ομολόγου με ιστορικά χαμηλό επιτόκιο που διαμορφώθηκε στο 0,2%. Επίσης, πολύ πρόσφατα, πραγματοποιήθηκε έκδοση δεκαετούς ομολόγου του ελληνικού δημοσίου με το οποίο αντλήθηκαν €2,5 δισ. με απόδοση 0,9%, επίπεδο στο οποίο διαμορφώνονται τα τελευταία διάστημα οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου.

Διάγραμμα 13: Απόδοση δεκαετών ομολόγων

Πηγή: Bloomberg, Datastream, βάση δεδομένων ΕΔΣ